

Крошка С. А. Здоров'язберігаючий освітній простір – важливий сегмент роботи Лисичанського педагогічного коледжу / С. А. Крошка Л. Л. Борисенко // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (педагогічні науки). – № 3 (308) квітень, 2017. – С. 114-122.

У статті приділено увагу створенню сприятливого середовища для формування і розвитку здорової особистості в стінах Лисичанського педагогічного коледжу. Узагальнено форми та методи роботи коледжу в організації фізичного виховання та його ролі у зміцненні здоров'я студентів. Лисичанський педагогічний коледж постійно працює над вирішенням основних завдань у сфері фізичної культури і спорту. До структури діяльності „Молодіжного медіацентру. UA” входить феліксологічний рух, Валеологічна студія „Краса і здоров'я”, центр саногенного мислення, студія „Старт”.

Завдяки впровадженню ІКТ в навчально-виховний процес та створення фахового мультимедійного кабінету студенти отримали можливість брати участь у розробці творчо-пошукових робіт з мультимедійним супроводом. Значні досягнення студентів на ниві освіти та науки пояснюються активним зацікавленням, ініціативою та запровадженням у навчальну роботу сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Ключові слова: інновації, технології збереження здоров'я, студенти, спортивний клуб.

УДК 378.172 (178) : 378.183.063

С. А. Крошка, Л.Л.Борисенко

ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР – ВАЖЛИВИЙ СЕГМЕНТ РОБОТИ ЛИСИЧАНСЬКОГО ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ

Постановка проблеми. У сучасних умовах інформатизації суспільства на здоров'я учнівської молоді впливає багато чинників, дія яких раніше була значно меншою. Важлива роль сучасного вищого навчального закладу щодо забезпечення здоров'я студентів зумовлена особливостями його функціонування як цілісної системи, що упродовж тривалого часу істотно впливає на психічний та фізичний розвиток особистості.

На сучасному етапі реформаційних перетворень в Україні здоров'я громадян є одним із складників національного розвитку.

У зв'язку з цим збереження та зміцнення здоров'я молоді є одним із головних завдань соціальної програми нашої держави. Для розв'язання цього завдання необхідно сформувати у студентів стійку мотивацію до

здорового способу життя, здійснити комплекс здоров'язберігаючих заходів, спрямованих на усвідомлення ними цінності свого здоров'я.

Педагогічний колектив Лисичанського педагогічного коледжу переорієнтовує організацію навчально-виховного процесу на формування гармонійно розвиненої особистості, становлення її фізичного, психічного, духовного і соціального здоров'я, формування культури здоров'я і потреби здорового способу життя. Оздоровлення студентів починається із впровадження здоров'язберігаючої педагогіки.

Фізичне виховання і спорт у коледжі сприяють підготовці майбутніх фахівців до високопродуктивної праці, протидії негативним факторам, що впливають на здоров'я і навчання, умінню самостійно використовувати засоби фізичної культури в праці і відпочинку, формувати загальну і професійну культуру здорового способу життя.

Аналіз останніх досліджень. Здоров'язбережувальні технології в освітньо-виховному процесі розглядаються в працях багатьох авторів. Зокрема, теоретичні й методологічні засади використання здоров'язбережувальних технологій розкриті в публікаціях В.П. Горашука [1], М.К. Смирнова, І.В. Чупахи [6] та ін. Медико-соціальні аспекти здоров'язбережувальних освітніх технологій досліджували О.М. Лук'янова [5], М.І. Гончаренко [2] та ін.

Законом України „Про фізичну культуру і спорт” визначено, що фізична культура є складовою частиною загальної культури суспільства, яка спрямована на зміцнення здоров'я, розвиток фізичних, морально-вольових та інтелектуальних здібностей людини з метою гармонійного формування її особистості.

Одним із основних завдань сучасної освіти є створення сприятливого середовища для формування і розвитку здорової особистості. Це реалізується в стінах Лисичанського педагогічного коледжу під керівництвом директора Міненко Г.М.

Мета статті – познайомити з формами та методами роботи Лисичанського педагогічного коледжу в організації фізичного виховання та його ролі у зміцненні здоров'я студентів.

Результати досліджень. Вагомий акцент у розбудову фізичного виховання в Україні вніс і Лисичанський педагогічний коледж, який постійно працює над вирішенням основних завдань у сфері фізичної культури і спорту: підвищення функціональних можливостей організму засобами фізичної культури; сприяння всебічному гармонійному розвитку, покращення розумової і фізичної працездатності; формування думки про систематичні заняття фізичними вправами з урахуванням особливостей майбутньої професії, фізичне самовдосконалення та здоровий спосіб життя; отримання студентами необхідних знань, умінь та навиків у галузі фізичної культури з метою профілактики захворювань, відновлення здоров'я та підвищення професійної працездатності; використання засобів фізичної культури в лікувально-профілактичній діяльності; оволодіння методами визначення фізичного

стану та самоконтролю; виховання патріотичних, морально-вольових і естетичних якостей; удосконалення спортивної майстерності студентів.

Здоров'язбережувальний супровід освітнього процесу становить систему умов, заходів і педагогічних технологій, спрямованих на збереження і оптимізацію резервних можливостей організму студентів, підтримання високої працездатності й оптимального розвитку фізичних, психічних можливостей соціально здорової особистості.

Спеціальність „Педагогіка і методика середньої освіти. Фізична культура” вперше була відкрита 2000 року. Набір здійснювався на базі Лисичанського педагогічного коледжу за освітньо-кваліфікаційним рівнем „молодший спеціаліст”. Але ще до створення спеціальності „Фізична культура” спортивна-масова робота у навчальному закладі була на високому рівні.

Студенти активно включилися у спортивно-масову роботу училища. Брала участь у змаганнях різного рівня і приносили заслужені нагороди навчальному закладу, тим самим піднімаючи його авторитет. Перший випуск молодих фахівців з фізичного виховання відбувся 2004 року.

У зв'язку з відкриттям нового напрямку спеціальності ЗА освітньо-кваліфікаційним рівнем „бакалавр” студенти отримали можливість участі у спортивно-масових заходах на базі Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, зокрема „Фестивалі спорту”, Першості ЛНУ „Міс Аеробіка”, Спартакіаді ЛНУ з різних видів спорту, де виборювали призові місця.

Споглядаючи майже п'ятнадцятирічну історію спеціальності фізичного виховання відмічаємо, що із 2000 року підготовлено близько 350 фахівців галузі фізичної культури і спорту. Випускники коледжу – вчителі фізичної культури та тренери із різних видів спорту працюють у різних областях України та поза її межами. Необхідно відмітити, що 10 випускників спеціальності фізичного виховання завершили навчання в коледжі з відзнакою.

Студенти отримали достатню матеріально-технічну базу займатися легкою атлетикою, спортивними іграми, аеробікою, ритмічною гімнастикою, стрибками на батуті, а згодом і східними єдиноборствами.

Завдяки впровадженню ІКТ в навчально-виховний процес та створення фахового мультимедійного кабінету студенти отримали можливість брати участь у розробці творчо-пошукових робіт з мультимедійним супроводом. Значні досягнення студентів на ниві освіти та науки пояснюються активним зацікавленням, ініціативою та запровадженням у навчальну роботу сучасних інформаційно-комунікаційних технологій [4, с. 17].

Забезпечення навчально-виховного та тренувального процесу студентів спрямоване на набуття високої якості знань, рухових умінь і

навичок з обраного фаху, вмінь застосовувати їх на практиці, організацію творчої праці, самовдосконалення.

Студенти є активними учасниками по впровадженню ІКТ у навчальний процес, а саме створенню різних віртуальних платформ: блогів з навчальних дисциплін, створення віртуальної сторінки циклової комісії та педагогічної практики, освітлення завдань та результатів спортивно-масової та соціально-гуманітарної роботи [4, с. 18].

Відповідно до Закону України „Про охорону дитинства”, на виконання рішення колегій Міністерства охорони здоров'я та Міністерства освіти і науки України, Міністерства молоді та спорту України, з метою впорядкування питання щодо медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням студентів з вересня 2009 року в Лисичанському педагогічному коледжі створено лікувально-фізкультурні групи.

Завдяки використанню відеоресурсів разом із викладачами студенти згадують історію виникнення та особливості сучасного шейпінгу, атлетичної гімнастики, ізотону, пауерліфтингу, культуризму та їх позитивний вплив на стан організму людини, а також демонструють свої досягнення з використанням згаданих методик оздоровлення. За ініціативою викладачів студенти використовують ефективні новітні сучасні здоров'язберігаючі технології під час роботи з учнями різної вікової категорії та для подолання стрес-небезпечних ситуацій.

На спеціальності проводяться майстер-класи із застосуванням новітніх технологій для студентів, які відносяться до груп ЛФК. Студенти під музичний супровід виконують вправи, спрямовані на координацію рухів, збереження правильної постави, зі стретчингу та хатха-йоги, зміцнюючі вправи з фітболами та вправи на релаксацію.

У коледжі ведеться системна комплексна робота, спрямована на корекцію морального стану молоді людини. Формуються знання, вміння і навички ведення здорового способу життя, забезпечується необхідний рівень працездатності, відповідальності та духовності молоді. Це простежується під час проведення спортивно-масових заходів, інформаційно-просвітницьких годин, спортивних свят та конкурсів [3, 4].

Студенти спеціальності фізичного виховання під керівництвом викладачів систематично беруть участь у Всеукраїнських і Міжнародних науково-практичних конференціях. Результати досліджень публікуються у вітчизняних та закордонних наукових виданнях. За роки функціонування спеціальності опубліковано близько 100 праць, серед яких наукові статті, методичні рекомендації, навчально-методичні посібники.

Актуальними для спеціальності фізичне виховання стали форуми оздоровчої спрямованості, розвитку фізичної культури учнівської молоді, проблем фізичного виховання в Україні, розвитку спорту з собаками, інтерактивних та інноваційних технологій активізації діяльності студентів, питань інклюзивного освітнього простору, патріотичного

становлення особистості, участі у конкурсах, де студентська молодь займає активну громадянську позицію. Акцент надається формуванню здоров'я дітей різного віку з особливими потребами, інноваційним засобам оздоровлення та реабілітації, зокрема каністерапії та іпотерапії.

Для студентів постійно проводяться тренінги за програмою Intel® „Навчання для майбутнього”. В розроблених проектах студенти висвітлюють актуальні питання сучасності, зокрема здоров'язберігаючих технологій, патріотичного становлення особистості, впровадження інклюзивної освіти у навчально-виховний процес освітніх установ.

Вільний час студентів у коледжі значною мірою педагогічно керується і координується. Значного успіху в цьому досяг педколедж, зокрема завдяки функціонуванню спортивно-молодіжного руху „Твоє здоров'я – в твоїх руках”.

Сьогодні не викликає сумніву той факт, що спорт відіграє значну роль у житті сучасної людини. Заняття спортом поліпшує здоров'я і знижує ризик захворювань, зменшує соціальне напруження в суспільстві.

Такі форми і методи проведення дають можливість залучити до систематичних занять фізичною культурою і спортом максимальну кількість студентів незалежно від рівня їхньої фізичної підготовленості, рухових умінь, стану здоров'я. Це в свою чергу сприяє вдосконаленню рухових умінь, підвищенню рівня фізичної підготовленості, організованості й вихованості студентів, підвищенню успішності, і найголовніше – формуванню культури здоров'я студентів.

Робота циклової комісії фізичного виховання направлена на феліксологію, як новий напрямок у підході до виховного процесу, яка висуває проблему щастя як педагогічну проблему, пропонує професійне вирішення питання формування у студентської молоді здатності бути щасливим, описує методики з розвитку даної здібності, пред'являє ілюстративний матеріал практичної реалізації нової проблеми.

До структури діяльності „Молодіжного медіацентру.UA” входить феліксологічний рух, Валеологічна студія „Краса і здоров'я”, центр саногенного мислення, студія „Старт”.

З 2012 року одним з напрямків феліксологічного руху стала робота гуртка „Здоров'я молоді. Валеологічний осередок” А з 2014 року гурток перейменовано на валеологічну студію „Краса і здоров'я”.

Метою студії є забезпечення у студентів формування валеологічного світогляду, пріоритету здоров'я й мотивації вести здоровий спосіб життя, здобуття ними базового рівня знань і вмінь з валеології. Завдання студії полягають у: вивченні сенсу людського життя, характеристики екологічної діяльності, взаємин і норм; сприянню становлення й розвитку співробітництва, плідної взаємодії між членами гуртка; розкритті валеологічного значення економічного розвитку суспільства, правового законодавства на здоров'я; вивченні валеологічних особливостей етапів життя людини; розкритті валеологічної сутності національної родини; сприянні розвитку вміння

основам самоконтролю й самооцінки здоров'я, розвитку вміння регулювати взаємини з людьми; вивченні методів зняття стресу; сприянні вмінню визначити індивідуальний рівень здоров'я.

Протягом навчального року проводяться заходи, які забезпечують громадянську спрямованість, спрямовані на досягнення поставлених цілей, уміння вибудовувати моральний досвід особистості, здатності до самовдосконалення та уміння контролювати і гальмувати негативні прояви у поведінці, серед них: дебати та диспути, де студенти мають можливість вільно спілкуватися, аналізуючи причини конфліктних моментів, дають власну оцінку сучасним подіям («Хто я є як людина?»; «Чи вмієте ви бути щасливим?»; «СНІД, що ми про нього знаємо»); з метою поліпшення житлово-побутових умов, умов навчання і відпочинку; покращення стану збереження державного майна; стимулювання активної участі студентської молоді в організації самопідготовки до навчальних занять, формування здорового способу життя проводиться години спілкування («Батьківський дім як фундамент щастя майбутнього життя дітей», «Вуглеводи та жири – друзі чи вороги», «Краса і косметика»); з метою попередження шкідливих звичок проводимо тренінгові заняття («Життя без паління», «Знати – щоб жити», «Дороги, які ми обираємо»), метою яких є виховання прагнення до здорового способу життя; виявлення причини і наслідків наркоманії, шляхи профілактики цих захворювань; здобути знання про руйнуючі наслідки наркоманії для суспільства; виховання розуміння того, що наркотик – не засіб спасіння від лиха. Зміцнювати почуття гуманізму, бажання допомогти більш слабкому.

Студія „Старт” вирішує проблему: інноваційні шляхи формування всебічно розвиненої особистості через трансформацію медіаосвіти. Мета: ознайомлення із загальними основами техніки спортивної гри волейбол; оволодіння навичками гри в баскетбол; популяризація спортивних ігор серед молоді і студентства в педагогічному коледжі; відбір і формування збірної коледжу з баскетболу серед юнаків та дівчат, для успішних змагань у зональній обласній спартакіаді; оволодіння теоретичним підґрунтям з методики гри у настільний теніс; популяризація діяльності секції настільного тенісу через спортивні змагання; ознайомлення з елементами спортивної боротьби країн сходу; ознайомлення із загальними основами легкоатлетичних вправ; створення умов до спортивного зростання в області кінології, виховання моральних якостей громадянина [3].

Із появою на базі коледжу спортивного клубу дещо змінилася структура та діяльність спортивно-масові роботи. Основна мета СК „ЛПК” – об'єднання студентів, викладачів коледжу, співробітників, їхніх дітей, інших громадян для занять фізичною культурою, спортом, оздоровлення та популяризації здорового способу життя.

Викладацький колектив ставить перед студентською молоддю складні і цікаві завдання: пошук інноваційних шляхів формування

здоров'язберігаючої свідомості майбутніх фахівців; встановлення контактів і взаємовигідного співробітництва з іншими об'єднаннями регіону; формування у студентів наукового світогляду; залучення студентської молоді до участі у наукових форумах; прищеплення дбайливого ставлення до свого здоров'я; популяризація спортивних ігор серед студентської молоді.

Висновки. Ефективність здоров'язбережувальних освітніх технологій залежить також від цілеспрямованої взаємодії викладача та студента, послідовної системи активних дій усіх учасників навчально-виховного процесу, спрямованої на створення здорового середовища з метою формування таких життєвих навичок, які зумовлюють збереження, зміцнення та відтворення здоров'я й орієнтують на утвердження здорового способу життя, розвиток духовно, психічно, фізично та соціально здорової особистості.

Наша робота не вичерпує всіх аспектів проблеми підготовки майбутніх учителів до впровадження здоров'язбережувальних технологій і потребує подальшого вдосконалення та впровадження.

Список використаної літератури

- 1. Горашук В.П.** Теоретичні і методологічні засади формування культури здоров'я школярів: автореф. дис. докт. пед. наук / В.П. Горашук. – Х., 2004. – 21 с.
- 2. Гончаренко М.С.** Валеопедагогічний словник / М.С. Гончаренко, С.Є. Лупаренко. – Х., 2009. – 148 с.
- 3. Крошка С.А.** Спортивний клуб Лисичанського педагогічного коледжу - самостійна фізкультурно-спортивна організація / С. А. Крошка, Л. Л. Борисенко // *Virtus: Scientific Journal* / Editor-in-Chief M.A. Zhurba – October # 8, 2016. – С. 82-86.
- 4. Крошка С.А.** Інноваційні технології в процесі фахової підготовки студентів спеціальності «Фізичне виховання» / С.А.Крошка // Сучасні проблеми теорії та практики фізичного виховання, спортивних дисциплін і туризму : зб.наук.праць за матеріалами II Міжнародної наук.практ. інтернет-конф. 16 черв., 2016р./ М-во освіти і науки України, Переяслав-Хмельницький Держ. Пед. ун-т ім. Григорія Сковороди [та ін.] – Переяслав-Хмельницький. – 2016. – Ч. 1. - С. 16-21.
- 5. Лук'янова О.М.** Медико-соціальні аспекти збереження здоров'я дітей, забезпечення їхнього гармонійного фізичного та інтелектуального розвитку / О.М. Лук'янова // *Журнал АМН України.* – 2001. – Т.7. – №3. – С. 408–417.
- 6. Чупаха І.В.** Здоровьесберегающие технологии в образовательно-воспитательном процессе: научн.-практ. сб. инновационного опыта / И.В. Чупаха, Е.З. Пужаева, И.Ю. Соколова. – М. : Илекса, 2001. – 400 с.

Крошка С. А., Борисенко Л.Л. Здоров'язберігаючий освітній простір – важливий сегмент роботи Лисичанського педагогічного коледжу

У статті приділено увагу створенню сприятливого середовища для формування і розвитку здорової особистості в стінах Лисичанського педагогічного коледжу. Узагальнено форми та методи роботи коледжу в організації фізичного виховання та його ролі у зміцненні здоров'я студентів. Лисичанський педагогічний коледж постійно працює над вирішенням основних завдань у сфері фізичної культури і спорту. До структури діяльності „Молодіжного медіацентру.UA” входить феліксологічний рух, Валеологічна студія „Краса і здоров'я”, центр саногенного мислення, студія „Старт”.

Завдяки впровадженню ІКТ в навчально-виховний процес та створення фахового мультимедійного кабінету студенти отримали можливість брати участь у розробці творчо-пошукових робіт з мультимедійним супроводом. Значні досягнення студентів на ниві освіти та науки пояснюються активним зацікавленням, ініціативою та запровадженням у навчальну роботу сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Ключові слова: інновації, технології збереження здоров'я, студенти, спортивний клуб.

Крошка С.А., Борисенко Л.Л. Образовательное пространство по сохранению здоровья - важный сегмент работы Лисичанского педагогического колледжа

В статье уделено внимание созданию благоприятной среды для формирования и развития здоровой личности в стенах Лисичанского педагогического колледжа. Систематизированы формы и методы работы колледжа в организации физического воспитания и его роли в укреплении здоровья студентов. Колледж постоянно работает над решением основных задач в сфере физической культуры и спорта. В структуру деятельности „Молодежного медицентра.UA” входит феліксологіческое движение, Валеологіческая студія „Красота и здоровье”, центр саногенного мышления, студія „Старт”. Благодаря внедрению ИКТ в учебно-воспитательный процесс и создание профессионального мультимедийного кабинета студенты получили возможность участвовать в разработке творческо-поисковых работ с мультимедийным сопровождением. Значительные достижения студентов на уровне образования и науки объясняются активным интересом, инициативой и введением в учебную работу современных информационно-коммуникационных технологий.

Ключевые слова: инновации, технологии сохранения здоровья, студенты, спортивный клуб

Kroshka S., Borisenko L. The educational space for health preservation is an important segment of the work of the Lisichansk Pedagogical College

Article paid attention to creating a favorable environment for the formation and development of a healthy personality in the walls Lisichansk Teachers College.

The forms and methods of work of the college in the organization of physical education and its role in strengthening the health of students are systematized. Lisichansk Teachers College continually working to solve major problems in the field of physical culture and sports. The structure activity „Youth Mediatsentru.UA” is felikslohichnyy movement valeological studio „Personal Care” center sanohennoho thinking studio „Start”.

The introduction of ICT in the educational process and create professional multimedia cabinet students were able to participate in the development of creative and research works with multimedia support. Significant achievements of students in the field of education and science due to active interest, initiative and the introduction of educational work of modern information and communication technologies.

The introduction of new technologies in the educational process of college involves using fitness technologies and technologies providing life safety.

They allow you to save the current state of students, forming a higher level of their health, skills, healthy lifestyles, make it possible to monitor the performance of individual development and sportsmanship and conduct relevant psychological, educational, corrective, rehabilitative measures.

Keywords: innovation, technology preserve the health, students, sports club.